

גיליון 97

פברואר 2023 • שבט ה'תשפ"ג

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

בֵּא לְבִרְדִּי, יֵצֵא מִקְלָל

חלק ב'

לינור אליאב
אשר גל
תות הרמס סאטורי
אריק פיור
מולי פלג
חן קפלן
ליבי רון
ניר שטראוס
דניה שפירא
יובל ששון

גיליון 97 מתחיל...

כמה פעמים אנחנו מתכוונים למשהו אחד והתוצאה יוצאת משהו אחר לגמרי, שלא התכוונו אליו - עד כדי ההפך הגמור?

הפעם ביקשנו להתמקד בדיוק במצבים וברגעים המביכים או המייאשים האלה.

בגיליון זה תמצאו שירים וסיפורים על כוונות הפוגשות את המציאות, על ברכה שהתבררה כקללה, על קללה שהפכה לברכה ועל הניסיונות להיחלץ מהמצבים האלה.

הנושא שבחרנו זכה להענות רבה, וקיבלנו המון יצירות מרתקות. לכן, בהמשך גיליון הקודם, זהו גיליון חדש עם עשר יצירות נוספות בנושא זה.

קריאה מהנה,

אלירן דיין, יאיר בן־חור, רובי גורדון, עמליה ויניק

את הגיליון נפתח הפעם בשיר של בת חן שניידר.

יפה לך נורא / בת חן שניידר

תּוֹךְה

לא, זה לא סמך תּוֹךְש

זה החיים

שְׁנָתְנוּ לִי וְאַחַד סְטִירָה.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות. העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליוצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי־פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

המלים שלי לפעמים מוציאות את עצמן לטיול
בזרות לי מהמח בלי רשות, חגורה או סוגר
ובדרך לאזנים של מישהו אחר, מתעלמות מחקי הפיזיקה, הנמיס והפוליטיקלי קורקט
מי שישמע אותן יכול בטעות לחשב שפול מת, פול מת
יש חברה שאומרת לי שאין לי טקט, שזה בכלל לא טוב
ולכן אני שותקת
ומעדיפה לקחב.

0097

בָּא לְבָרָה,
יֵצֵא מִקֶּלֶל
תק"ב
פברואר 2023
שבט ה'תשפ"ג

02

נִיר שְׁטְרַאוֹס

אימא חשבה שתחיה

הייתי מְהַנְהֵן וּמְלַטֵף אֶת רֵאשָׁה

וּמְסַפֵּר אֵיךְ יוֹם אֶחָד

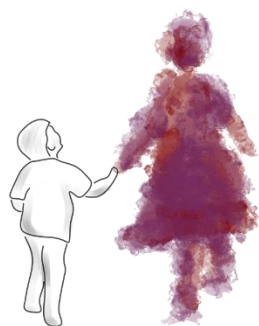
היא עוד תִּאָסֵף אוֹתִי מִבֵּית הַסֶּפֶר

וְלֹא אֶלֶף לְבָד

שְׁלֵעוֹלָם לֹא תִחַלֶּה יוֹתֵר

הייתי מְחַיֵּף כְּמוֹ מוֹל אֶמֶת

וְאֲנִי גִדְעָתִי שָׁלֵא.

0097

בא לברך,
יצא מקלל
חלקיב
פברואר 2023
שבט ה'תשפ"ג

03

חן קפלן

באתי לברך

אם באתי לברך
על השמים ועל האדמה
כשאור קבה בחלונך
וצעדך הפציעו מן הדממה.

אם באתי לברך
על הארץ הטובה
כשנשמע הד קולך
ומענן זלגה דמעה רטבה.

אם שבתי לברך,
שהדרך נעטפה בצללים,
אז ריח שרקח בחלונך
והלכנה הציצה מן העננים.

אם באתי לברך
ואם יצאתי מקלל,
על הסף זרקה דמותך
לקול שירת הלל.

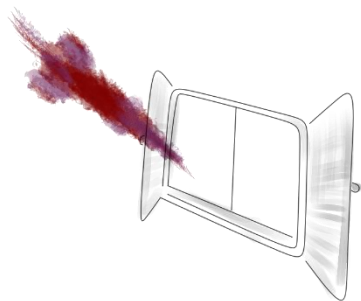

אימא תמיד צודקת

לקח זמן לפתוח את החלון. מהרגע שהיא החליטה, דרך הזמן שנקף בשעה שהסירה את כל המחסומים ופתחה את כל הסוגרים ועד לחרך האור הראשון שחדר דרך הסדקים שבבין שלבי התריס.

אימא פחדה מהחויץ. החלון הזה נסגר ונחתם ביום הולדתה. היא נולדה בזמן מלחמת המפרץ, והחדר היה החדר שהוריה אטמו. מסקינגטייפ חום עדין חתם את מסגרת החלון. אימא סירבה להאמין שהמלחמה נגמרה ורק לא הצליחה להבין איך מסכות האב"כ התחלפו בשנה האחרונה במסכות רפואיות.

עכשיו הוריה נפטרו, היא פתחה את החלון וסקאד עיראקי טועה מצא את דרכו פנימה באיחור של שלושים שנה.

להודות על החסד

הפְּרָתִי אוֹתָהּ לִפְנֵי שָׁנִים,
תְּמִיד עִם מְשַׁקְפִים כְּהִים עַל הַפְּנִים.
הִיָּתָה יוֹזֵמָת, מֵאַרְגָּנָת, פְּעִילָה,
מְנַסָּה לְחַבֵּר בְּיַחַד אֶת הַקְּהֵלָה.
אֵךְ כָּכֵל שָׂרְבוּ מַעֲשֵׂיָהּ לְמַעַן הָאָחוּד,
כִּף נִדְחָקָה הִיא הַחוּצָה וְנִשְׁאַרָה בְּבִירוּד.

הִיוּ שְׁפָשׁוּט לֹא אָהָבוּ אֶת טוֹן הַדְּבוּר הַקָּצֵר,
שָׁנְשָׂא עֲמוּ אֲבָק תּוֹכְחָה וְגַם גִּוֹן מִמְרָמֵר.
אַחֲרִים נִרְתְּעוּ מִן הָאֵלִימוּת הַמְּלוּלִית,
שִׁנְצָרָה לָהּ תְּדַמִּית שָׁל לִילִית.
טָעְנוּ שֶׁהִיא מִכְשָׁפָה וְלֹא בֶן אָדָם,
וְכִי לֹא בְּאֵמֶת עֲנִית הִיא, אֶלָּא מַעֲמִידָה פְּנִים סִתָּם.
שְׁהָרִי אֵין זוּ דְרָף הַטָּבַע,
שְׁאָדָם עֲנִיר יִרְקֵד, יִחַתֵּר בְּקִנּוּ וִידְלֵג עַל כָּל גָּבַע;
שִׁיבְשָׁל וְשִׁיבְחָר בַּעֲצָמוֹ אֶת בְּגָדָיו,
כְּשֶׁאֵין מִשְׁהוּה לְצַדִּיקָיו.
וּכְכֵל שֶׁהַפְּגִינָה שֶׁהִיא בֶן אָדָם רָגִיל,
כִּף חֲזָרוּ וְהִעֲלִילוּ שְׁעוֹרוֹנָה הוּא רַק תְּרָגִיל.

לְבִי נִכְמַר עֲלֶיהָ לֹא פַעַם,
אֵךְ כָּכֵל שֶׁהִיָּתִי לָהּ לְעֹזֵר, כִּף נִמְלָא הוּא זַעַם,
כִּי רַבִּים כְּמוֹנֵי פִתְחוּ לָהּ לְעוֹלָם אֶת הַשַּׁעַר,
אֵךְ בְּמִקוֹם הוֹדִיָּה הִיָּתָה תְּגוּבָתָהּ תְּחֵדָה כְּתַעַר:
"לֹא בִשְׁבִילִי אַתֶּם עוֹשִׂים, אֶלָּא בִשְׁבִיל הַקְּהֵלָה!"
וְתַבְעָה רַק לְעַצְמָהּ, חֲנָם אֵין כְּסָף, אֶת הַתְּהַלָּה.

הַיּוֹם הִיא כְּכֹר יוֹדַעַת
כִּי כָכֵל שֶׁתְּזַדְּקֵן וְתִרְבֶּה דַעַת
כִּף יִהְיֶה עֲלֶיהָ לְזָכֵר
כִּי הִגִּיעָה לְאֵן שֶׁהִגִּיעָה בְּזִכּוֹת אֵלוּ שֶׁהִשְׁאִירָה מֵאַחוֹר.

0097

בָּא לְבָרָה,
יָצָא מִקֶּלֶל חֹקֵב
פְּבֵרָאָר 2023
שִׁבְט ה'תשפ"ג

06

תות הרמס סאטורי

לפחות

בְּגִדְתִי בְּהוֹרֵי
שֶׁבְּגָדוֹ בִּי בְּנִעוּרֵי
כִּי עָשׂוּ רַק רַע
כְּשִׁשְׁלַחוּ אוֹתִי לְקָרֵב.

גַּם אִם נִדְמָה לָהֶם טוֹב:
מֵרֵב שֶׁשָּׂנְאוּ לֹא יִדְעוּ לְאַהֵב.

אִף בְּדֶף הַמְיֻשָּׁב
אֵת הַלֵּא מְתֻיֻשָּׁב:
לֹא נוֹתֵר עוֹד מְקוֹם
לְזִכְרוֹן שֶׁל חֵם.

בְּשֶׁל כָּל זֹאת
אִם יוֹתֵר אִם פְּחוֹת:
מִטָּל עָלֵי הַפַּעֵם לְחַיּוֹת
לְפָחוֹת.

חיי היום-יום בציריך – כך השתרשה התפיסה הרווחת משום-מה – הם חידגוניים ונקיים במיוחד. הדבר אולי נכון למתבוננים מן הצד. המקומיים מברכים על האמונה האורבנית הזו. משהייתי לא קצרה בעיר הנקייה אך המטונפת למדתי כי אנשי המקום אינם נחמדים במידה הרצויה, כזו שדוחה קרבה אך מאפשרת עצמאות נוחה.

איש שאינו מן המניין מלמל ללא הפסק דברמה לעצמו ולאלה שנקלעו על כורחם לקרן החשמלית באותו ערב לח. הוא נופף בידיו בנמרצות שלא תאמה את עוצמת המלמול, אך שניהם שידרו דחיפות רבה. בתחילה לא הצלחתי לעקוב אחרי דבריו, אך ככל שהזמן עבר השלמתי את הפרטים. הוא צעד הלך ושוב מקדמת הקרון אל חלקו האחורי, ואני ישבתי במרכזו. לא חששתי להתבונן באיש בניגוד לשאר הנוסעים שהפנו את מבטם, עסקו יותר או פחות בעניינים מדומים או אמיתיים. "אנשים..." הוא לחש בקול מחוספס, "היזהרו מאנשי הכנסייה..." הגביר מעט את קולו ואז שוב לחש, "היזהרו מהם כמו מאש הגיהנום!"

ראיתי אותו עוד פעמים מספר, שכן חלקנו את קו החשמלית הזה, כל אחד מסיבותיו. לאחר שהבנתי שהמסר נותר וזה לגמרי, העדפתי לעצום עיניים ולהאזין למוזיקה. היה עוד עניין שהביא אותי להימנע מדברי האזהרה. הביקור בכנסייה היה חלק מרכזי במיוחד בשגרת יומי. בכל יום בשבוע, בין תשע וחצי לעשר, ביקרתי בכנסייה הסמוכה לביתי. מעולם לא נשארתי דקה מיותרת ומעולם לא שקלתי לוותר על הביקור היומי שפתח את הבוקר שלי.

כנסיית C3 בפיקטשוויידשטראסה הייתה אמורה לסמל, לפחות בעיני חברי הקהילה שלה, דברמה שונה מזה שייצג הסטריאוטיפ הכנסייתי. האנשים בה היו נעימים ומסבירי פנים, נדמה היה לי כי נהנו מעצם הדתיות שלהם ולא הסתובבו בפנים רציניות ומלאות חשיבות עצמית. הכנסייה הייתה ממוקמת מרחק של חמש דקות הליכה מדירתי הצנועה שמראה היה בסימן נסיגה. חמש דקות ההליכה הללו היו הצלע הראשונה של היום. שלא כמו הטירוף – אין מילה מנומסת יותר – של הברוש מהחשמלית, הכנסייה הייתה לי עוגן לנורמליות, זיכרון לעולם שחששתי שאני שייך אליו. בשל הזמן שדחק בי לא נשארתי להקשיב לדרשתו היומית של מנהל העניינים בכנסייה, שהחלה ברבע לעשר.

הצלע השנייה נמשכה עשר דקות של הליכה ועוד חמש דקות של המתנה על ספסל ציבורי בהארדאופארק שבמרכזו ניצב פסל אדיר ממדים של קלע. הייתי בוהה בו, בפסל, ממתין לאיש שלי, ומדמיין שוב ושוב את הסיבות לפיסול מזר שכוה. האיש היה מגיע ומתיישב לימני. אני הייתי מעביר לידו השמאלית שטר כחול שממנו הביט ג'יאקומטי. הוא היה משפשף אותו מעט, ככל הנראה בודק את האותנטיות שלו, ומכניס אותו לכיס מכנסיו. אז היה מוציא מכיס הקנים של מעילו שקית קטנה וחתומה, ומניח אותה על כף ידי הממתנה, הרועדת מעט.

הצלע השלישית הייתה נסיעה קצרה אל מועדון היאכטות של ציריך, על שפתו של האגם היפה ביותר באזור מגוריי. מול מימיו התכולים והנקיים מדי הייתי מכלה לאורך כמה שעות ברציפות את תוכן השקיק. אנשים התרחקו ממני, כך הייתי בעיניי למקומי. דמיינתי לעיתים כי האיש מהחשמלית מגיע לעברי לבוש בבגדי כמורה, מתיישב סמוך אליי ונוגע בברכי בידו החמימה המשרה עליי שלווח.

"אתה יודע, בני," הוא אומר לי בקול עוטר, "חבל שאינך נשאר לשמוע את הדרשה שלי, שאתה יוצא כל יום לפני הזמן". הוא מגולח למשעי, מדיף נוחות טוב. "אתה יודע, בני," הוא מתחיל שוב, "חבל שאינך נשאר לשמוע את הדרשה שלי. אל תפחד מאנשי הכנסייה."

הצלע הרביעית, הנסיעה הביתה, הפגישה אותי עם ההוא האמיתי שהתחנן על נפשו.

0097

בָּא לְבָרָה,
!צֵא מִקֶּלֶל
תק"ב
פברואר
2023
שבט ה'תשפ"ג

07

השיניים שהחלו להתכחות היו השינוי היחיד בשגרת היום. צלול פחות תהיתי אם הייתי אמור ללכת שבי אחר השיגעון האמיתי שהרחיק אותי מהכנסייה או אחרי הדמות הסכרינית שבאגם. אני לא נמנע מלהישמר מן הנורמליות המדומיינת. מתרחק באדיקות מהמטיף של רבע לעשר.

0097

בָּא לְבָרָה,
יָצָא מִקַּלָּל חֹקֵב
פברואר 2023
שבט ה'תשפ"ג

08

ליבי רון

אירוניה

אם היינו יצירת אִמְנוּת
הייתי טוֹעֵנֶת כִּי
נעֲשֶׂה פֶה שְׂמוּשׁ בְּאִירוֹנִיָּה
כְּאֶמְצָעֵי סְפָרוּחֵי
הייתי מְנַתַּחַת
וּמוֹסִיפָה מְשֻׁמְעוֹת
מִחֲזָקָת אֶת עֲצָמֵי עַל יְדֵי דְגֻמְאוֹת מַחִיִּים
אִישִׁים שֶׁל מִישָׁהוּ אַחֵר
אָבֵל
אֲנַחְנוּ לֹא יְצִירַת אִמְנוּת
וְלִכֵּן אֶגִּיד
צְחֹק גּוֹרֵל.

0097

בָּא לְבָרָה,
יָצָא מִקֶּלֶל חֹקֵב
פברואר 2023
שבט ה'תשפ"ג

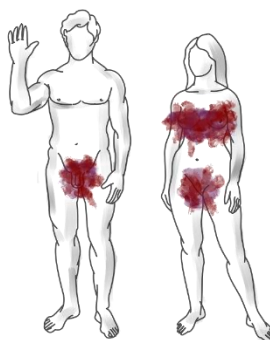
09

אשר גל

בריצת רגלים להרע

רְצִינוּ מִכָּל הַבָּא לְיָד.
אֶת הַבְּטָחַת הָאֵל
שְׁנַהֲיָה כְּכֹכְבֵי שָׁמַיִם.
אוֹר גְּנוּז מִבְּרֵאשִׁית
טְרִילִיּוֹן עֵינַיִם.
בְּאֶלֶף זְרוּעוֹת אָנִי מִחֶבֶק
אֲבֵנֵי חֵן מִשְׁבָּצוֹת בְּרִקְיעַ.
שְׁנֵינוּ מִתְּפַשְׁטִים
חוֹשְׁשִׁים
שְׂמָא יִכְסְנוּ חֹשֶׁךְ
וְנִתְרַל לְבַד.

0097

בָּא לְבָרָה,
יָצָא מִקַּלָּל תּוֹקֵב
פְּבֵרֵאָר 2023
שִׁבְט ה'תשפ"ג

10

מולי פלג

ארץ

דְּמִינָתִי אוֹתֶךָ זָכָה אֶהְיֶה
אֶחָרִי שְׁאֵלוֹי הַחֵלֶב וְהַדְּבַשׁ.

נְבִיאִים אֲבוּדִים פְּרִים נוֹאֲשׁוֹת
אֶחָר נִפְלְאוֹת הַפֶּשֶׁט וְהַדְּרָשׁ.

אֲבָל חֶרֶן מְלָכִים מִמְּשִׁיף לְהַשְׁמִיד
אֶת תַּקְוֹת הַנְּאֻחִים בְּקֶשׁ.

הַבְּטַחַת עִם נֶצַח אֵין בָּהּ מִמֶּשׁ
לְאַרְץ שְׁנוֹאֲשֵׁת לְהוֹלֵד מִחֶדֶשׁ.

יוֹם אֶחָד, כְּשֶׁנִּהְיָה גִוַּף אֶחָד,
אֲבָעִיר בְּךָ מְלִים.

twitter.com/motiv_magazine

motiv-magazine.co.il

info@motiv-magazine.co.il

facebook.com/motiv.magazine

bit.ly/motiv-whatsapp

bit.ly/motiv-youtube

מוטיב (כתב עת) he.wikipedia.org/wiki/מוטיב

instagram.com/motiv.magazine

יישומון "מוטיב" זמין להורדה חינם

אנחנו מזמינים אתכם להשתתף בגיליון הבא שלנו, והפעם בנושא: "מסכות".

לא רק ילדים בפורים ולא רק שחקנים בתיאטרון – אנשים עוטים מסכות בכל יום – מול המשפחה, מול החברים, מול העמיתים לעבודה ולפעמים גם מול עצמם.

אנחנו רוצים להיות כנים ואמיתיים, אבל הכנות האמיתית היא להודות שלעיתים אנחנו צבועים, מעמידים פנים, מסתירים את האמת – גם אם מטרנתנו טובה.

בגיליון זה נרצה לשמוע על המסכות של חיינו. ספרו לנו על הפערים שנוצרים בין הדימוי החיצוני לבין האמת הפנימית, על הסיבות להעמדת הפנים ועל תוצאותיה הטובות או הרעות.

אתם מזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 25/2/2023 לכתובת הדואר האלקטרוני: info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.